

Kaupunginvaltuusto
Kaupunginhallitus
Ympäristö- ja
rakennuslautakunta

§ 74
§ 313
§ 55

12.10.2020
19.10.2020
18.11.2020

Valtuutettu Mikko Rönholm ym. valtuustoaloite Saaristomeren/Naantalin aukon vesien pelastustoimien rahoittamisesta vuoden 2021 talousarviossa

716/00.07.01/2020

Kaupunginvaltuusto 12.10.2020 § 74

Valtuutettu Mikko Rönholm luki ja jätti valtuuston kokouksessa seuraavan valtuustoaloitteen:

"Mikko Rönholm ym. teimme aloitteen Naantalin kaupunginvaltuustossa 2.9.2002 Naantalin aukon ja sen ympäristön vesiensuojelutoimenpiteistä

Aloitteessa kirjoitimme

"Samalla kun on suojelun välttämättömyys ymmärretty, on myös tullut esille tehokkaittenkin toimenpiteiden pitkäjänteisyys: Tänään tehtävät toimet tuottavat tulosta vasta vuosikymmenten päästä. Vastuu on meidän, jotka olemme omilla toimillamme vuosikymmenten aikana olleet rasisusta lisäämässä ja siksi meidän on toimittava nyt. Meillä on oltava myös valmiutta sijoittaa tulevien sukupolvien ympäristöön, kun siitä kuitenkin jo lähiaikoinakin voi olla iloa tai ainakin parempaa mieltä."

Ja lopuksi totesimme:

"Suuri kuormitus tulee altaaseen laskevista maa- ja metsätalouden kuormituksesta. Kuormituksen vähentämiseen olisi päästä nopeasti. Tällaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty esimerkiksi Itä Uudellamaalla. Keskeinen keino on ollut suoja-alueiden lisääminen. Kuormitusta on myös vähennetty niittämällä kaislikkoa maalle kompostoitavaksi"

Aloitteen varsinainen ehdotusosa kuului:

että Naantalin kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin Naantali aukon sisävesialtaan vesien kuormituksen vähentämiseksi ehdottomalla yhteistoimintaa Merimaskun, Askaisten, Lemun ja Maskun kuntien kanssa yhteisesti laadittavasta vesiensuojelusuunnitelmasta ja sen rahoituksesta, johon olisi saatava myös maakunnallista, kansallista ja EU:n tukea.

Kuten tiedämme, Naantalissa ei ryhdytty ehdotettuihin toimenpiteisiin. Naantali on tosin ollut puheissa aktiivinen ja osallistunut Turun ja Helsingin kaupunkien verkostoaloitteen Itämeren tilan parantamiseksi. Mutta tämä ei riitä.

Nimittäin: Ainutlaatuinen saaristomeri projekti on karulla ta-

valla tehnyt tiettäväksi, että Saaristomeren tila ei ole parantunut 30 vuoteen. Siis 18 vuotta sitten olisi ollut aihetta ryhtyä todellisiin toimenpiteisiin. Yllä mainittu projekti toimii aktiivisesti monilla tahoilla saaristomeren tilan parantamiseksi.

Naantalin tämän vuoden saaristoareenassa aihe oli esille ja taas puhuttiin ja taas oltiin yhtä mieltä tekemisen tarpeesta. Meidän www.sdpnaantali.fi blogi- palstalla kirjoitin elokuussa: "Tiedetään, että tekemättä ei voi jättää. Tiukka lainsäädäntö tuotannolle ja riittävä rahoitus pelastustoimille. Säädäntöä on valvottava ja maanviljelyn on sääntöjä noudatettava ja varmistetta aktiivisesti säännellyn toteuttaminen - se olkoon julkisen tuotantotuen ehto Nro 1.

Valtion ja kuntien on toimintaa rahoitettava ja rahat on suunnattava kohteisiin sen perustella mistä toimesta on eniten Saaristomeren kannalta hyötyä. Ja sitten tule kovin pointti: Tämä on rahoitettava.

"Ja nyt ei ole varaa olla sivusta seuraajana, vaan Naantalin, jolle valtio on ollut avokätinen, on ryhdistäydyttävä ja osallistuttava Saaristomeren pelastustoimiin ja siksi ehdotamme, että vuoden 2021 talousarvioon otettaisiin merkittävä määräraha Saaristomeren pelastustoimien rahoittamiseksi Naantalin alueella."

KAUPUNGINVALTUUSTO:

Valtuustoaloite merkittiin vastaanotetuksi.

Kaupunginhallitus 19.10.2020 § 313

KAUPUNGINJOHTAJA:

Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen ympäristö- ja rakennuslautakunnalle valmisteltavaksi ja mahdollisia toimenpiteitä varten. Aloitteen vastuuvastuun nimetään ympäristöpäällikkö Saija Kajala.

KAUPUNGINHALLITUS:

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 18.11.2020 § 55

Ympäristöpäällikkö Saija Kajala 11.11.2020

Naantalin kaupunginvaltuustolle tehtiin syyskuussa 2002 aloite, jossa esitettiin, että Naantalin kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin Naantalinaukon kuormituksen vähentämiseksi. Aloitteessa ehdotettiin, että laaditaisiin vesiensuojelusuunnitelma yhteistoimintana Merimaskun, Askaisten, Lemun ja Maskun kuntien kesken.

Naantalin kaupunki teetti ensitoimenpiteenään taustaselvityksen Askais-

tenlahden tilasta ja kuormituslähteistä (Raportti: "Askaistenlahden tila ja kuormitus", Jani Hannula, Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy, 2003). Selvityksen mukaan Askaistenlahden valuma-alueeseen kuuluu sitä ympäröivien kuntien lisäksi Mynämäen ja Nousiaisten kunnat. Suurin osa valuma-alueesta (80%) muodostuu Hirvijoen vesistöstä. Merkittävin kuormittaja vesistölle on maatalous. Näin ollen Naantalin kaupunki käynnisti keskustelut vesistön kunnostamiseksi mm. naapurikuntien kanssa. Naantalin kaupungin ympäristönsuojelusta löytyvien tietojen mukaan vuonna 2005 on pidetty viimeiset "Askaistenlahti-projektin" palaverit, joihin osallistui ainakin Lounais-Suomen ympäristökeskus, Saaristomeri-ohjelma, Varsinais-Suomen agendatoimisto, Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys, Nousiaisten ja Maskun kunnat sekä Naantalin kaupunki. Tällöin päätettiin, että johtuen maatalouden merkittävydestä kokonaiskuormituslähteenä, rahoitusta haettaisiin maatilatalouden vesiensuojeluun kohdentuvalle neuvonta- ja suunnitteluhankkeelle. Maatalouteen liittyviä jatkosuunnitelmia onkin tämän jälkeen laadittu alueelle, tällaisia suunnitelmia ovat ainakin Rymättylän ja Merimaskun yleissuunnitelma (2015) ja Oukkulanlahden ja Naantalinaukon ranta-alueiden monikäyttösuunnitelma (2014).

Menneiden vuosikymmenten kuormittavasta toiminnasta johtuva vesistön sisäinen kuormitus sekä käynnissä oleva ilmastonmuutos vaikuttavat yhä suuremmassa osin Saaristomeren tilaan, mikä tarkoittaa, että Saaristomeren tilan parantamiseen tähtäävien toimenpiteiden tulee olla kokonaisvaltaisia ja kattaa valuma-alue laaja-alaisesti maankäytön eri muotojen suhteen. Naantalin kaupunginvaltuuston 16.3.2020 § 20 hyväksymässä Naantalin kaupungin ympäristöohjelmassa vuosille 2020-2024 on tuotu esille valuma-alueella tehtävien toimenpiteiden vaikutukset myös Itämereen.

Itämerihaasteen mukaisena toimenpiteenä on kaupungin ympäristöohjelmassa päätetty, että kaupunki selvittää Naantalinaukon kuormituslähteet ja vaikuttavimmat toimenpiteet vesistön tilan parantamiseksi. Tähän toimenpiteeseen liittyen on kaupungin tekniset palvelut yhdessä Maskun kunnan kanssa käynyt jo neuvotteluja ja sopinut, että Naantalin kaupunki yhdessä Maskun kunnan kanssa päivittää ensitoimenpiteenään vuoden 2003 selvityksen. Päivitystyö on jo tilattu ja valmistunee viimeistään alkuvuodesta 2021. Vuonna 2021 aiotaan päivitetyn taustaselvityksen pohjalta teettää jatkoselvitys vaikuttavimpien konkreettisten toimenpiteiden selvittämiseksi ja käynnistää keskustelut muiden mahdollisten partnereiden kanssa hankkeen laajentamiseksi useamman toimijatahon kesken. Konkreettisille toimenpiteille voidaan hakea myöhemmin esimerkiksi harkinnanvaraista valtionavustusta ELY-keskukselta, jolla on ollut ainakin viime vuosina haettavissa avustus vesien- ja merenhoidon konkreettisten toimenpiteiden toteuttamiseen. Vesien hyvän tilan tavoitteiden toteuttamiseksi valtio tukee myös kuntien, yritysten, yhdistysten ja muiden paikallisten yhteisöjen muodostamien yhteistyöverkostojen toimintaa ja kehittymistä.

Maskun kunnan kanssa syksyllä 2020 käytyjen keskustelujen pohjalta ympäristö- ja rakennuslautakunta on kokouksessaan 23.9.2020 § 40 esittänyt, että ympäristönsuojelun vuoden 2021 talousarvioon asiantuntijapalve-

luihin varataan toimintakuluihin 9000 € Naantalinaukon tilaa parantavien vaikuttavimpien toimenpiteiden selvitystyölle ja toimintatuottoihin vastavasti 3000 €, mikä on Maskun asukaslukuun perustuva kustannusosuus vuonna 2021 tilattavasta jatkoselvitystyöstä.

Konkreettisille toimenpiteille varattavat määrärahat päätetään tulevien vuosien talousarvioiden yhteydessä.

YMPÄRISTÖPÄÄLLIKÖ:

Ympäristö- ja rakennuslautakunta päättää antaa edellä olevan vastauksen valtuutettu Mikko Rönnholmin ym. aloitteeseen.

YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNTA:

Ympäristöpäällikön ehdotus hyväksyttiin.